

**Анализ на данните, получени от системата за бързо
предупреждение за храни и фуражи (RASFF)
за месец януари 2025 г.**

Общият брой нотификации за месец **януари 2025 г.** е **361**. Сигналите в категория храни са най-много – **331**, за фуражите – **19** и материалите в контакт с храни – **11** и при категория животни - **0**. (фиг.1)

Фиг. 1 Анализ на нотификациите по отношение на разпределението по групи: храни, фуражи и материали в контакт с храни и животни

ПРЕДУПРЕДИТЕЛНИ НОТИФИКАЦИИ – **103** нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – **14** нотификации: наличие на недеклаиран алерген (серен диоксид) в консервирана ряпа от Китай и в сушени кайсии от Афганистан; наличие на афлатоксини в сушени смокини от Испания и във фурми от Пакистан; наличие на пестицидни остатъци в чушки чили от Сенегал и в зелен фасул „Мунг“ от Бразилия; **наличие на пестицидите (пропоксур, тетраметрин и перметрин)** в сушени гъби от България; **пиропроксифен и динокаб** в стафиди от Турция; **наличие на чужди**

Amber Green White

тела (парчета пластмаса) в замразен спанак от Белгия; чуждо тяло (парче стъкло) в буркан с лактоферментирали зеленчуци от Полша; откриване на вируса на хепатит А в сини боровинки от Полша; наличие на чуждо тяло (стъклен фрагмент) в бял боб „Bianchi di Spagna” от Италия; протиоконазол в савойско зеле от Белгия и наличие на метамидофос и ацефат във фасул „Мунг“ от Бразилия.

Зърнени и тестени изделия – 14 нотификации: високо съдържание на охратоксин А в приготвена пшеница от Италия и в царевича от Унгария; недекларирани алергени в диетичен шоколад без захар от Швеция; кадмий и олово в овесени ядки от Полша; наличие на гъбата *Ergot sclerotia* в пшеница от Франция; микотоксини в соево брашно от Сърбия; наличие на афлатоксин В1 в киноа от Перу; наличие на 3-монохлор-1, 2-пропандиол (3-MCPD) и глицидилови естери на мастни киселини в бисквити с крем от Иран; хлорпирифос в твърда пшеница от Йордания; подвеждащо етикетирание на сладки от Иран; недеклариран алерген (глутен) в елда от Литва; недекларирани алергени (глутен и мляко) в хлебчета със стафиди от Холандия; наличие на недеклариран алерген (мляко) в брауни от Италия и наличие на *Salmonella* в брашно от елда от Словения.

Билки и подправки – 14 нотификации: високо съдържание на охратоксин А в смляно чили от Китай, в смляна подправка „Аджи панка“ (вид перуански червен пипер) от Перу, в подправки на прах от Чехия и в червен пипер на прах от Испания; наличие на пирилизидинови алкалоиди в майорана от Египет, в мащерка от Испания и в сушени листа от гинко билоба от Китай; наличие на пестицидни остатъци в звезден анасон от Китай; неразрешен оцветител метил жълто в куркума на прах от Индия; недеклариран алерген (синап) в къри на прах от Белгия; недеклариран алерген (фъстъци) в смлян чесън от Португалия; високо съдържание на бифенил и на полициклични ароматни въглеводороди в чипотле (изсушен на дим зрял лют пипер „Халпеньо“) от Мексико; антраквинон в черен пипер от Шри Ланка и наличие на хлорпирифос в листа лайм от Индонезия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 9 нотификации: наличие на афлатоксини в бланширани фъстъци от Египет, във фъстъци от Египет и във фъстъчен крем от Италия; недеклариран алерген (фъстъци) в брашно от кашу от Италия; високо съдържание на хидроцианова киселина и цианогенни гликозиди в горчиви бадеми от Турция; *Salmonella spp.* в смлени семки от пъпеш от Гана; наличие на *Salmonella enterica ser. Kisarawe* в кълнове от Италия и наличие на афлатоксини и хидроцианова киселина в бадеми от Испания.

Други хранителни продукти/смесени – 9 нотификации: наличие на **афлатоксини** в хранителен продукт от соев протеин от Сърбия (2); **високо съдържание на неорганичен арсен** в храна за кърмачета и малки деца от Германия; **наличие на алтернария** в тахан от Белгия; **хлорпирифос** в зелени маслини от Испания; **недекларирани алергени** в бебешка храна от Швеция; **недеклариран алерген (глутен)** в свободни от глутен бадемов и лешников крем от Италия; **наличие на чужди тела (фрагменти от маслинови ядки)** в маслинов пастет от Италия и **наличие на *Salmonella spp.*** в хранителен продукт за спортисти от Индия.

Мляко и млечни продукти – 7 нотификации: наличие на *Listeria monocytogenes* в меко сирене от Италия, със суров материал от Франция, в сирене „Чедър“ от Ирландия, в меко сирене от Австрия и в меко сирене от сурово мляко с пълнеж от черни трюфели от Франция; **подозрение за наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli***, след появата на случаи на хемолитично-уремичен синдром, свързан с консумацията на сирене от сурово мляко от Франция; **наличие на чужди тела (пластмасови нишки)** в резени от сирене „Чедър“ за сандвичи от Италия и **наличие на чужди тела във флан с карамелено покритие (крем карамел във френски вариант)** от Франция.

Сладкарски изделия – 6 нотификации: наличие на мусцимол в желирани сладкарски изделия от Чехия и в желирани бонбони от Полша; **наличие на неразрешената нова хранителна съставка (никотин)** в дъвка от Естония; **наличие на глутен** в означени като свободни от глутен желирани бонбони от Испания; **наличие на неразрешените субстанции: канабидиол (CBD) и тетраhydroканабифорол (THCP)** в желирани бонбони от Чехия и **наличие на тетраhydroканабинол (THC)** в желирани сладкиши от Чехия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 6 нотификации: **високо съдържание на мелатонин и наличие на нови неразрешени хранителни съставки: канабидиол (CBD) и канабинол (CBN)** в хранителна добавка от Чехия; **откриване на *Escherichia coli*** (вероятно шигатоксин продуцираща *Escherichia coli*) в хранителна добавка закупена в Интернет; **наличие на субстанциите: бета-аланин, кофеин и на новата храна диметилетаноламинов битартарат (DMAE bitartarate)** в хранителна добавка от Холандия; **алуминий и олово** в хранителна добавка от Австрия; **наличие на чужди тела (метални частици)** в подсладител от Германия и **недеклариран алерген (соя)** в протеин на прах, също от Германия.

Птиче месо и продукти от него – 4 нотификации: наличие на *Salmonella enterica ser. Enteritidis* в пилешка вратна кожа от Франция и в пилешки кебап от Полша; *Salmonella enterica ser. Typhimurium* в пуешко месо от Полша и наличие на *Salmonella enterica ser. Newport* в пилешки и пуешки кебап от Полша.

Готови ястия и закуски – 4 нотификации: недеклаиран алерген (яйца) в готово ястие от Франция; наличие на субстанциите: 3-монохлор-1,2-пропандиол (3-MCPD), глицидол и неразрешено влагане на оцветителя Е 110 – Сънсет жълто FCF в бързи храни от Турция; възможно наличие на чужди тела в зеленчукови хапки от Италия и наличие на недеклаиран алерген (глутен) в замразени картофи за пържене от Холандия.

Риба и рибни продукти – 3 нотификации: наличие на *Listeria monocytogenes* в пушена, осолена и нарязана норвежка съомга от Дания и в замразена и горещо пушена съомга от Полша и наличие на перфлуорооцетна киселина (PFOA) в замразени приготвени тихоокеански миди от Виетнам.

Супи, сосове и подправки – 3 нотификации: неотразени на етикета алергени за сос за бургери от Белгия; недеклаиран алергени (мляко и риба) в дресинг от Холандия и наличие на недеклаиран алерген (соя) в сос, също от Холандия.

Алкохолни напитки – 2 нотификации: риск от експлозия на кенове с бира от Латвия и недеклаиран алерген (овесени ядки) в бира от пивоварна от Холандия.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 2 нотификации: наличие на недеклаиран алерген (сусам) в дубайски шоколад от Холандия и наличие на пирилизидинови алкалоиди в чай от Южна Африка.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 2 нотификации: наличие на *Salmonella* в салам от Италия и наличие на *Listeria monocytogenes* в продукти от месо от Испания.

Безалкохолни напитки – 2 нотификации: наличие на следи от хлорат в безалкохолни напитки от Белгия и недеклаиран алерген (мляко) в содена напитка от Холандия.

Мазнини и масла – 1 нотификация: наличие на компонент на минерални масла (МОАН) в кокосово масло от Филипините.

Фуражни суровини – 1 нотификация: голямо количество на семена от амброзия (*Ambrosia spp.*) в слънчогледови семки от Франция.

Материали в контакт с храни – 1 нотификация: миграция на първични ароматни амини в лъжица за сервиране от Китай.

Храни за домашни любимци – 1 нотификация: наличие на чужди тела (остри парчета) в храна за домашни любимци от Германия.

За месец януари 2025 г. при предупредителните нотификации най-често нотифицираната страна е Италия с 10 нотификации, следвана от Полша, Франция и Холандия, всяка с по 8 нотификации. България е нотифицирана веднъж.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НЕДОПУСНАТ ВНОС – 110 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 50 нотификации: наличие на афлатоксини в сушени смокини от Турция (7); високо съдържание на охратоксин А в стафиди от Узбекистан (3), в смокини от Турция (2) и в шамфъстък от САЩ; наличие на пестицидни остатъци в портокали от Египет (2), в маракуя от Колумбия (2), в плодове питахая от Виетнам, в пресни чушки чили от Уганда, в бамя от Индия, в плодове нар от Турция, във фасул от Бангладеш, в джакфрут (*Artocarpus heterophyllus*) от Малайзия, в патладжани от Буркина Фасо, в замразени червени чушки от Египет и в лозови листа от Турция; **наличие на афлатоксини и охратоксин А** в смокини от Турция (2); **ацефат и метаамидофос** в зелен фасул от Кения (2); **наличие на имидаклоприд** в зеле от Република Северна Македония и в ягоди от Египет; **тиаметоксам и флуопирам** в плодове гуава от Индия; **наличие на добавката Е 223 – натриев метаби сулфат** в микс от зеленчуци от Бразилия; **тиаметоксам** в плодове гуава от Индия; **индоксакарб** в домати от Турция; **пираклостробин** в плодове питахая от Виетнам; **толфенпирад и динотефуран** в зелено чили от Оман; **металаксил** в боб ярдлонг от Шри Ланка; **хлорпирифос** в зелени маслини от Сирия; **пропиконазол и хлорпирифос-метил** в пресни мандарини от Турция; **наличие на прохлораз** в гранадил (*Passiflora ligularis*) от Колумбия; **ацетамиприд** в пресни плодове нар от Турция; **толфенпирад** в зелени чушки от Оман; **несъответствие между номерата на партидите от официалния сертификат с тези на опаковките** на червени боровинки от Украйна; **монокротофос** в моринга (*Moringa oleifera*) от Индия; **диметоморф** в зелен фасул от Кения; **наличие на ацетамиприд, пириметанил и пирипроксифен** в плодове нар от Турция; **хлороталонил** в маракуя от Колумбия; **наличие на цифлутрин, ламбда-цихалотрин и пропамокарб** в пресни гранадил от Перу и **наличие на азоксистробин, прохлораз, карбендазим и процимидон** в плод дуриан (*Durio zibethinus*) от Тайланд.

Ядки, продукти от ядки и семена – 20 нотификации: наличие на афлатоксини в шамфъстък от Турция (5) и от Иран, във фъстъци от Египет, от Китай и от САЩ, в сусам от Турция и от Пакистан и в сушени смокини от Турция; липса на здравен сертификат за сусам от Судан (4); наличие на афлатоксин В1 в лешници от Азербайджан; малатион в сусам от Индия; *Salmonella* в сусам от Нигерия и охратоксин А в смокини от Турция.

Зърнени и тестени изделия – 8 нотификации: наличие на имидаклоприд в ориз от Пакистан (3); афлатоксини в ориз от Пакистан (2); наличие на охратоксин А в ориз от Индия; хлорпирифос в ориз от Пакистан и наличие на тиаметоксам и трициклазол в ориз от Индия.

Материали в контакт с храни – 7 нотификации: неразрешено влагане на бамбукови фибри в пластмасови кухненски прибори от Китай (2) и в пластмасова купа, също от Китай; миграция на формалдехид от кухненски прибори от Китай (2); наличие на следи от корозия при ножове от Турция и техническа нестабилност на форми за печене от Китай.

Други хранителни продукти/смесени – 6 нотификации: влошен температурен контрол, липса на проследяемост и липса на етикетирание на различни хранителни продукти, включително и на такива с животински произход от Молдова и от Украйна; неотразени на етикета алергени (яйчни протеини) в заготовка за сурими от Тайланд; липса на проследяемост и на етикетирание на различни храни от животински произход от Молдова; наличие на физична и биологична контаминация на синапено семе от Русия; наличие на следните пестициди (лямбда-цихалотрин, хлорпирифос, толфенпирад и динотефуран) в чай от Китай и наличие на месо и мляко, също от Китай, представени като храни от растителен произход.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 3 нотификации: високо съдържание на добавки в диетични хранителни продукти от САЩ; отхвърляне на границата на минерална хималайска смола „Shilajit resin“ от Китай и наличие на неразрешената нова храна нано-калций в хранителни добавки от Узбекистан.

Билки и подправки – 3 нотификации: наличие на хлорпириофос-етил и на други пестициди в кимион на прах от Индия (2) и наличие на *Salmonella* в червен пипер от Китай.

Ракообразни и продукти от тях – 2 нотификации: високо съдържание на серен диоксид в скариди от Еквадор и наличие на нитрофурани в скариди от Индия.

Фуражни суровини – 2 нотификации: наличие на хлорпирифос в соев шрот от Нигерия и наличие на *Salmonella* в преработени животински протеини (трупно брашно от биволи) от Индия.

Риба и рибни продукти – 2 нотификации: влошен температурен контрол на риба хек от САЩ и опаразитяване на риба хек от Южна Корея.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 2 нотификации: отхвърляне на границата на месни продукти от Аржентина и наличие на шигатоксин продуцираща *Escherichia coli* в охладено говеждо месо, също от Аржентина.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: наличие на неразрешената нова хранителна добавка Е 171 – титаниев диоксид в дражета с фъстъци и шоколадова глазура от Русия.

Хранителни добавки и ароматизанти – 1 нотификация: наличие на етиленов оксид в ксантанова гума от Китай.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: представяне на млечни продукти от Китай, като композитни продукти.

Птиче месо и продукти от него – 1 нотификация: наличие на *Salmonella* spp. в пилешка месна заготовка от Бразилия.

През месец януари 2025 г. при нотификациите за недопуснат внос най-често нотифицираната страна е Турция с 26 нотификации, следвана от Китай с 13 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА НАСОЧВАНЕ НА ВНИМАНИЕТО – 77 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 16 нотификации: наличие на пестицидни остатъци в маракуя от Уганда, в ендивия (вид листен зеленчук) от Испания и в мандарини от Южна Африка; хлорпирифос в банани за готвене от Коста Рика и в кълнове от брюкселско зеле от Полша; наличие на *Salmonella enterica* ser. *Infantis* в чери домати от Италия; пропизамид в лимони от Испания; *Salmonella enterica* ser. *Richmond* и *Salmonella enterica* ser. *Kinondoni* в кълнове от Италия; наличие на охратоксин А в стафиди от Узбекистан; хлорати в стафиди от Аржентина; ацетамиприд в стафиди от Турция; недеклариран алерген (серен диоксид) в стафиди без семки от Турция; ацетамиприд и азоксистробин в плодове нар от Турция; диметоат в мандарини (сорт Клементина) от

Мароко; **наличие на кадмий** в замразени малини от Сърбия и **високо съдържание на хлорпирифос-метил** в лимони от Турция.

Ядки, продукти от ядки и семена – 10 нотификации: **наличие на афлатоксин В1** във фъстъци от Аржентина (2), от САЩ и от Бразилия; **наличие на афлатоксини** във фъстъци от Парагвай и от САЩ; **високо съдържание на микотоксини от алтернария** в печени слънчогледови семки от Молдова; *Salmonella* spp. в бадеми от САЩ; **високо съдържание на кадмий** в борови ядки от Турция и **наличие на *Salmonella*** в сусам от Турция.

Риба и рибни продукти – 8 нотификации: **наличие на живак** в риба меч от Шри Ланка, в риба от Канада и риба червено порги (*Pagrus pagrus*) от Тунис; **наличие на *Listeria monocytogenes*** в пушена и нарязана норвежка съомга от Дания и в пушена съомга (*Oncorhynchus nerka*) от Литва; **високо съдържание на диоксини и диоксиноподобни полихлорбифенили** в риба тон от Франция; **наличие на перфлуорооктансулфонова киселина (PFOS)** в риба морски език от Холандия и **силно опаразитяване с *Anisakis* spp.** в замразена риба хек от САЩ.

Птиче месо и продукти от него – 8 нотификации: *Salmonella* в пилешки гърди от Холандия и в свински колбас от Дания; *Salmonella* spp. в пресни пилешки бутчета от Полша и в пресни пилешки крила от бройлери от Полша; **наличие на *Salmonella enterica* ser. *Enteritidis*** в птиче месо от Полша; **наличие на чужди тела (костни фрагменти)** в нарязан сварен колбас от Полша; *Salmonella enterica* ser. *Infantis* в прясно пилешко месо от бут от Полша и **наличие на *Salmonella enterica* ser. *Kottbus*** в охладено пуешко роле от Полша.

Зърнени и тестени изделия – 5 нотификации: **нелегален внос на различни млечни продукти** от Косово; **високо съдържание на 3-монохлор-1, 2-пропандиол (3-MCPD)** в тестени изделия от Турция; **охратоксин А** в ориз басмати от Турция; **наличие на пестицидни остатъци** в ориз от Виетнам и **наличие на чужди тела** в бисквити от Турция.

Билки и подправки – 5 нотификации: **високо съдържание на етиленов оксид** в смлян бял пипер от Турция, в смлян кардамон от Турция и в червен пипер, също от Турция; **наличие на пирилизидинови алкалоиди** в сушено орегано от Турция и **наличие на етефон** в люспи от чили от Китай.

Двучерупчести мекотели и продукти от тях – 4 нотификации: **наличие на норовирус** в миди от Холандия; *Salmonella* в миди (*Callista chione*) от Италия;

хранителен взрив, по подозрение, че е предизвикан от норовирус в охладени миди с неизвестен произход и наличие на хранителен взрив, по подозрение, че е предизвикан от норовирус в охладени миди от Холандия.

Мазнини и масла – 4 нотификации: наличие на хлорпирифос и циперметрин в масло от черен кимион от Шри Ланка; наличие на компонент на минерални масла (МОАН) в палмов стеарин от Малайзия; високо съдържание на тетраhydroканабиол (ТНС) в масло от конопено семе от Литва и наличие на делта-9-тетраhydroканабиол в масло от конопено семе от САЩ.

Сладкарски изделия – 3 нотификации: недеklариран алерген (серен диоксид) в микс от сушени плодове от Иран; високо съдържание на трансмастни киселини в бисквити с фъстъци от Украйна и недеklариран алерген (шамфъстък) в шоколад от Обединените Арабски Емирства.

Фуражни суровини – 3 нотификации: наличие на *Salmonella* spp. в рапичен шрот от Беларус (3).

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 3 нотификации: наличие на олово в овчи черен дроб от Обединеното кралство; *Sarcocystis* spp. в говежди задни четвъртини от Франция и наличие на шиготоксин продуцираща *Escherichia coli* и на веротоксигенна *Escherichia coli* в парчета месо от дива свиня от Германия.

Други хранителни продукти/смесени – 3 нотификации: наличие на *Salmonella*, *Bacillus cereus* и *Staphylococcus aureus* в замразени пелмени (вид руски кнедли) от Полша; афлатоксини в текстуриран соев протеин от Сърбия и недеklариран алерген (яйца) в охладени блатове от Полша.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 1 нотификация: наличие на неразрешената нова хранителна съставка *Clitoria ternatea* в билкова инфузия от Тайланд.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: недеklариран алерген (лактоза) в млечен продукт за мазане от Белгия.

Готови ястия и закуски – 1 нотификация: наличие на недеklариран алерген (ракообразни) в готова юфка с вкус на скариди от Германия.

През месец януари 2025 г. при нотификациите за насочване на вниманието най-често нотифицираната страна е Турция с 13 нотификации, следвана от Полша с 9 нотификации.

НОТИФИКАЦИИ ЗА ПРОСЛЕДЯВАНЕ – 71 нотификации, които се разпределят в следните категории:

Плодове и зеленчуци – 10 нотификации: наличие на хлорпирифос в мандарини от Албания, в лимонова мирта (*Backhousia citriodora*) от Холандия и в маслини от Ливан; високо съдържание на полициклични ароматни въглеводороди в листно зеле (*Brassica oleracea*) от Полша; наличие на 2,4,6 – трихлоранизол и процимидон в замразени цели глави чесън от Китай; опаразитяване с насекоми на черен боб от Нигерия; високо съдържание на хептахлор епоксид в тикви от Франция; високо съдържание на добавката Е 110 – Сънсет жълто FCF в захаросан ананас от Тайланд; наличие на партида с кимчи от Южна Корея, която не е преминала необходимите ветеринарни проверки на граничния пункт (Холандия) и наличие на охратоксин А в стафиди от Иран.

Други хранителни продукти/смесени – 8 нотификации: неразрешено наличие на новата храна канабидиол (CBD) в близалки от Холандия, в сладкиши и чай от Холандия, в различни хранителни продукти от Чехия и в сладки и масла, също от Чехия; наличие на партида с композитни продукти от Япония, която е пропуснала необходимите проверки на граничния пункт Ротердам (Холандия); наличие на канабидиол (CBD) и канабинол (CBN) в храни от Холандия; наличие на канабидиол (CBD) и канабигерол (CBG) в храни от Холандия и наличие на микотоксини от алтернария в тахан паста от Белгия.

Фуражни суровини – 7 нотификации: наличие на пестициди в алфалфа от Франция; антраквинон в люцерна от Франция; наличие на неразрешен генетично модифициран организъм във фураж за коне от Украйна; *Salmonella* в соев шрот от Бразилия; наличие на *Salmonella spp.* в преработени животински протеини (СЖП категория 3) от Австрия; наличие на плесени в храна за кучета от Германия и наличие на плесени и опаразитяване с акари на храна за кучета, също от Германия.

Сладкарски изделия – 5 нотификации: наличие на неразрешената съставка канабидиол (CBD) в сладкиши от Чехия и в сладки от Холандия; наличие на насекоми (хлебарки) в панетоне (вид сладък хляб с плодове) от Италия; високо съдържание на оцветител Е 124 – Понсо 4R, кохинилово червено А в сладкиши от Испания и наличие на чуждо тяло (пластмасов фрагмент) в близалка от Полша.

Какао, какаови изделия, кафе и чай – 4 нотификации: наличие на новата храна *Artemisia annua* в билки за инфузии от Малта; наличие на глицидол в шоколад от Обединените Арабски Емирства; пирилизидинови алкалоиди в билков чай от

машерка от Полша и **наличие на канабидиол (CBD) и канабигерол (CBG)** в чаени инфузии от Холандия.

Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни – 4 нотификации: ***Bacillus cereus*** в хранителна добавка от Обединеното кралство; **наличие на нова хранителна съставка *Cyanotis arachnoidea*** в хранителна добавка от Обединеното кралство; **наличие на *Gluconacetobacter*** в хранителни добавки от Италия и **наличие на неразрешената съставка магнезий в метална форма** в хранителна добавка от САЩ.

Материали в контакт с храни – 4 нотификации: **миграция на първични ароматни амини** от черпак от Финландия и от пластмасова лъжица от Испания; **наличие на компоненти на минерални масла (МОАН)** в ориз басмати от Пакистан и **наличие на летливи субстанции** в пластмасови прибори за печене от Китай.

Храни за домашни любимци – 4 нотификации: **наличие на чуждо тяло (метално парче)** в храна за домашни любимци от Германия; **откриване на *Salmonella*** в суха храна за кучета от Люксембург; **наличие на партида с кучешки играчки за дъвчене от Китай, която не е преминала необходимите проверки на официалния контрол на граничния пункт (Белгия)** и **наличие на CBD масла и капсули за домашни любимци** от Чехия.

Птиче месо и продукти от него – 4 нотификации: **наличие на *Salmonella* spp.** в замразени пилешки бутчета от Дания и в обезкостени горни пилешки бутчета без кожа от Румъния; **съмнителен произход и различен състав** на птиче месо от Белгия и **наличие на *Salmonella*** в пуешки гърди от Полша.

Зърнени и тестени изделия – 3 нотификации: **охратоксин А** в ръж от Франция; **хлорпирифос** в твърда пшеница от Словакия и **наличие на неразрешената нова хранителна съставка Е 171 – титаниев диоксид** в кексчета от Германия.

Мазнини и масла – 3 нотификации: **наличие на канабидиол (CBD)** в слънчогледово и конопено олио от Италия и в растителни масла от Италия и **наличие на чужди тела (компоненти на частици)** в слънчогледово олио от Унгария.

Билки и подправки – 3 нотификации: **високо съдържание на пирилизидинови алкалоиди** в марьорама (*Origanum majorana*) от Египет и в сушено орегано от Гърция и **наличие на съставката *Clitoria ternatea*** от Индия.

Ядки, продукти от ядки и семена – 3 нотификации: наличие на охратоксин А в слънчогледови семки от Австрия; високо съдържание на афлатоксин В1 в соево брашно от Сърбия и високо съдържание на ерукова киселина в ядки от Русия.

Супи, сосове и подправки – 2 нотификации: наличие на чужди тела (неразтворими частици) в доматиен концентрат от Италия и възможно наличие на чужди тела (малки пластмасови парчета) в подправки от Южна Африка.

Комбинирани фуражи – 1 нотификация: наличие на ДНК от преживни животни в храна за риба от Германия.

Яйца и яйчни продукти – 1 нотификация: наличие на позитивна за *Salmonella* ферма за кокошки носачки от Холандия.

Коремоноги – 1 нотификация: наличие на неразрешената нова храна *Potamogeton* spp. от Виетнам.

Месо и месни продукти (различни от птиче месо) – 1 нотификация: наличие на *Salmonella enterica* ser. *Saint Paul* в жабешки бутчета от Виетнам.

Мляко и млечни продукти – 1 нотификация: наличие на компоненти на минерални масла (МОАН) в нарязан имитиращ сирене продукт за вегани от Гърция.

Безалкохолни напитки – 1 нотификация: наличие на неразрешена нова хранителна съставка семена от босилек в безалкохолни напитки от Виетнам.

Готови ястия и закуски – 1 нотификация: липса на указание за съхранение на готово за консумация ястие от Испания.

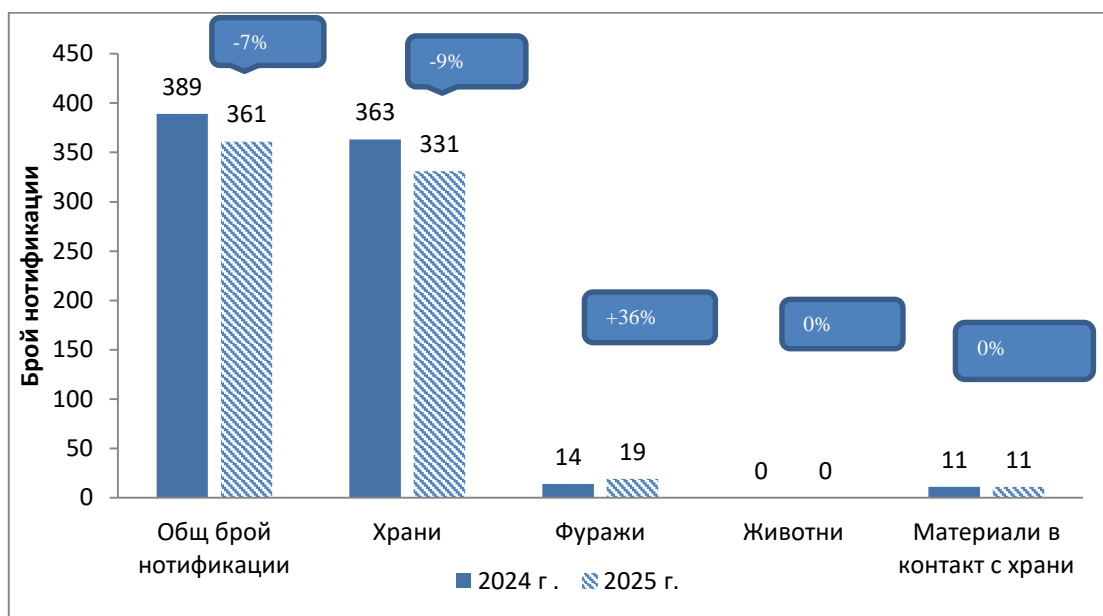
През месец януари 2025 г. при нотификациите за проследяване най-често нотифицираната страна е Холандия с 8 нотификации, следвана от Германия и Италия, всяка с по 5 нотификации.

През месец януари 2025 г. България е нотифицирана веднъж.

АНАЛИЗ НА ТЕНДЕНЦИИТЕ

Направена е съпоставка на **броя** нотификации спрямо същия период през предходната година общо и по групи за **м. януари 2024 г.** и **м. януари 2025 г.** На *фиг. 2* са представени общия брой нотификации и брой нотификации по групи продукти – храни, фуражи, материали в контакт с храни и животни. Наблюдава се **понижение** при общия брой нотификации достига 7%, а при храните достига 9%. **Повишение** се наблюдава само при фуражите с 36%. При категориите животни и материали в контакт с храни **няма промяна**.

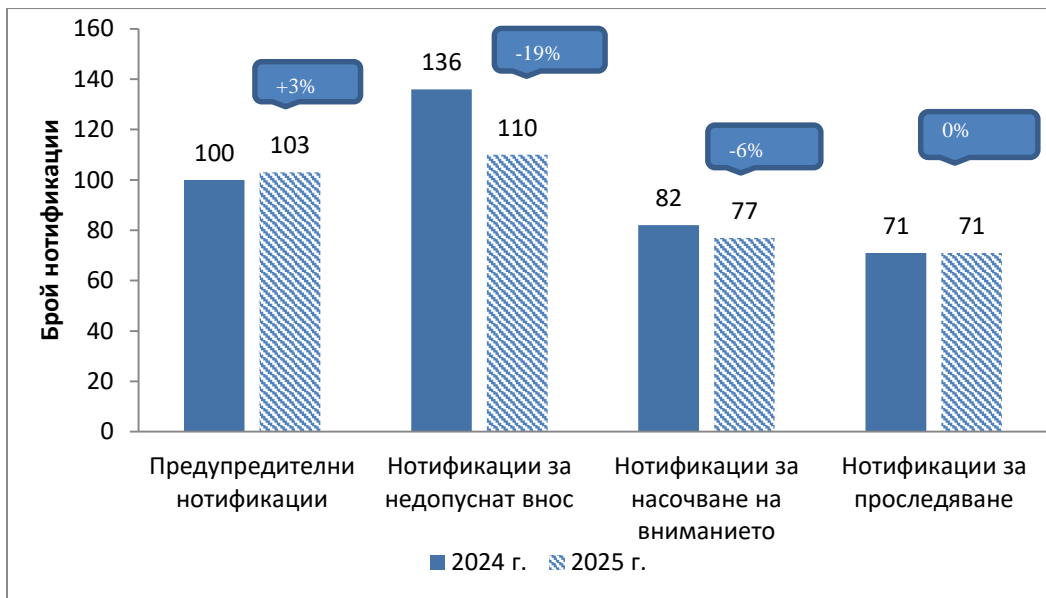
През месец **януари 2025 г.** се наблюдава слаба тенденция на **понижение** при **общия брой нотификации** и при **храните**.

Фиг. 2. Разпределение на общия брой нотификации и броя нотификации за храни, фуражи и материали в контакт с храни и животни за м.януари 2024 г. и м. януари 2025 г.

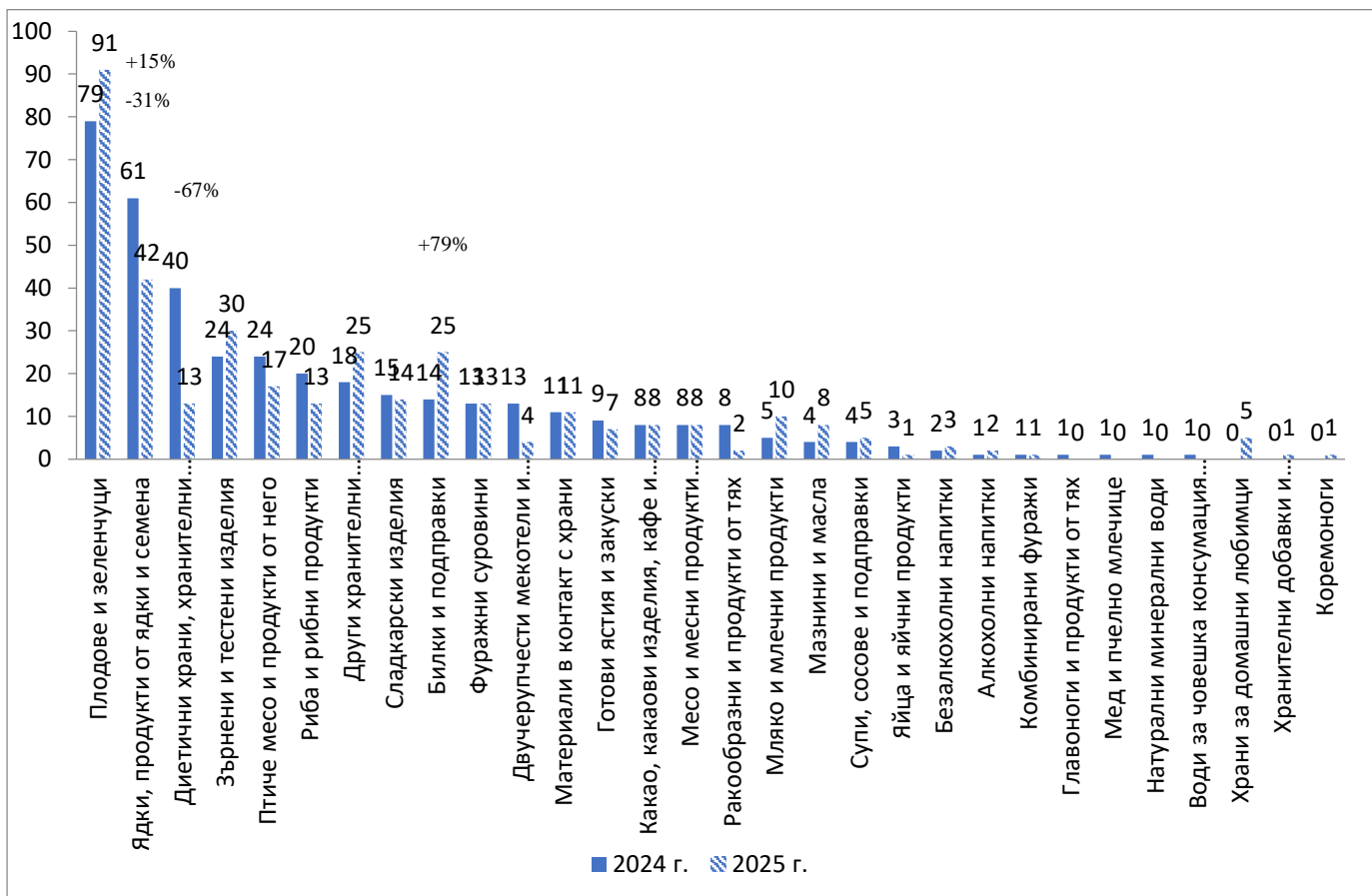
На *фиг. 3* е представено разпределението на нотификациите по вид. Най-голям брой нотификации има при нотификациите за недопуснат внос. Наблюдава се **повишение** само при предупредителните нотификации с 3%. **Спад** се наблюдава при нотификациите за недопуснат внос с 19% и при нотификациите за насочване на вниманието с 6%. При нотификациите за проследяване **няма промяна**.

През месец **януари 2025 г.** се наблюдава известна тенденция на **спад** при **нотификациите за недопуснат внос** и при **нотификациите за насочване на вниманието**.

Фиг. 3. Разпределение на броя нотификации по вид

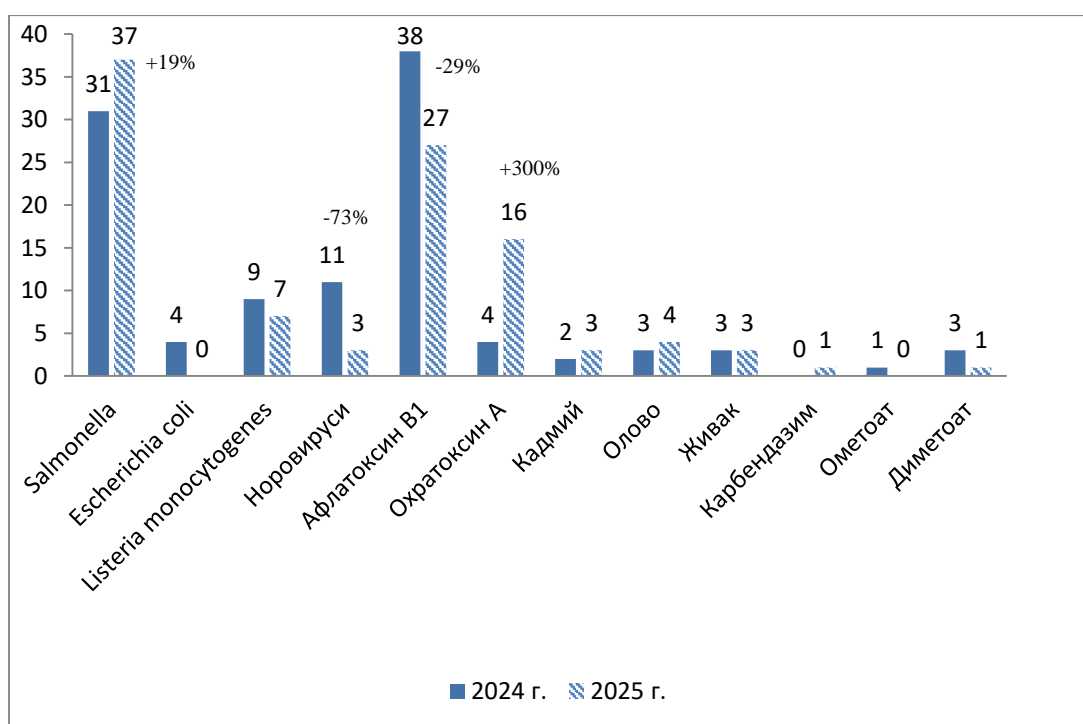
На фиг. 4 са съпоставени данните за месец януари 2024 г. и м. януари 2025 г. според категории продукти. Повишение се наблюдава при: „Плодове и зеленчуци“ с 15% и при „Билки и подправки“ със 79%. Спад се наблюдава при: „Ядки, продукти от ядки и семена“ с 31% и при „Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“ с 67%.

Фиг. 4 Разпределение на броя нотификации по категории хранителни продукти

След съпоставка на данните за месеците януари 2024 г. и януари 2025 г. се наблюдават две тенденции. Има тенденция на повишение при плодовете и зеленчуците и при билките и подправките. Втората тенденция е на спад при ядките и при диетичните храни.

На фиг. 5 са показани някои от основните причини за нотифициране на храните и фуражите за месец януари 2024 г. и м. януари 2025 г. При патогенните микроорганизми се наблюдава предимно спад като при норовирусите достига 73%. Изключение прави само *Salmonella* където се наблюдава повишение с 19%. При микотоксините картината е подобна като при афлатоксин В1 се наблюдава спад с 29%, докато при охратоксин А се наблюдава повишение с 300%. При тежките метали се наблюдава слабо повишение. При пестицидите се наблюдават ниски нива.

Фиг. 5 Разпределение на броя нотификации по причини

От обобщените данни за месеците януари 2024 г. и януари 2025 г. се наблюдават се две тенденции. Има тенденция на повишение при част от патогенните микроорганизми, при част от микотоксините и при тежките метали. Втората тенденция е на спад при част патогенните микроорганизми и при част от микотоксините.

1. Система за бързо предупреждение за храни и фуражи:

Регламент (ЕО) No 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните. В случай, че член на мрежата разполага с информация, свързана със съществуването на сериозен пряк или косвен риск за човешкото здраве, произтичащ от храни или фуражи, тази информация незабавно се съобщава по системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF). Информацията незабавно се предава на членовете в мрежата.

2. Правно основание:

Регламент (ЕС) No 16/2011 на Комисията от 10 януари 2011 година за установяване на мерки за прилагане за системата за бързо предупреждение за храни и фуражи.

3. Видове нотификации:

3.1. Предупредителни нотификации – съобщение за сериозен риск, който изисква незабавни действия или рисковият продукт вече е на пазара.

3.2. Нотификация за недопуснат внос – касае пратки с храни, фуражи или суровини на които е отказано влизането в Общността поради риск за човешкото здраве, за здравето на животните или за околната среда.

3.3. Нотификации за проследяване – не изискват бърза реакция.

3.4. Нотификации за насочване на вниманието – предоставят информация за контролните органи

Горепосочената информация ще бъде публикувана на електронната страница на ЦОРХВ - <https://corhv.government.bg/RASFF>

Изготвил:

Д-р Бранимир Канакидис
младши експерт в Дирекция КРОКЦ
12.02.2025 г.